

HEEFT HUISVESTING INVLOED OP INTACTE BEREN?

Met het oog op de steeds actueler wordende castratieproblematiek voerde PVL Bocholt de voorbije 2 jaar een demonstratieproject uit rond intacte beren. Hiervoor kreeg men steun van de provincie Limburg. – Sander Palmans & Luc Martens, PVL Bocholt; Katrijn Ingels & Dirk Fremaut, UGent

De voorbije jaren is er al veel onderzoek gedaan naar het afmesten van intacte beren. Vooral de link tussen intacte beren en het voorkomen van berengeur is veel onderzocht. Het doel van dit demonstratieproject was enerzijds om de invloed van gemengde hokken, gemengde compartimenten of volledig gescheiden afmest op de technische resultaten en het gedrag van beren te bepalen. Daarnaast zijn er beren afgemest op 5 verschillende praktijkbedrijven. Het doel hiervan was om enkele ervaringen van varkenshouders te kunnen delen en om

na te gaan in welke mate deze ervaringen in de sector gelijklopend zijn.

Hoe presteren beren in aanwezigheid van gelten?

In dit eerste artikel focussen we ons op de eerste peiler van het project: de technische resultaten van intacte beren bij verschillende vormen van huisvesting. Daarvoor zijn 7 rondes opgezet met in totaal 569 dieren. Deze dieren zijn verdeeld over 3 behandelingen.

Behandeling 1 Beren en gelten in hetzelfde hok; 190 dieren verdeeld over 2

.....
Gescheiden afmesten van beren zorgt niet noodzakelijk voor betere technische resultaten bij beren.
.....

rondes; ronde 1: 10 hokken van 10 dieren (5 beren/bargen en 5 gelten); ronde 2: 10 hokken van 9 dieren (4 beren/bargen en 5 gelten); in totaal zaten in 13 hokken een combinatie beer-gelt en in 7 hokken een combinatie barg-gelt om ook de verschillen tussen deze combinaties uit te testen.
Behandeling 2 Beren en gelten in hetzelfde compartiment; 189 dieren verdeeld over 2 rondes; ronde 1: 10 hokken van 9 dieren (5 hokken met beren en 5 hokken met gelten); ronde 2: 11 hokken van 9 dieren (5 hokken met beren en 6 hokken

Tabel 1 Dagelijkse groei van de beren in verschillende behandelingen gedurende verschillende groeifasen - Bron: PVL & UGent

Behandeling	20-45 kg	45-110 kg	20-110 kg
Behandeling 1	613 g	755 g	714 g
Behandeling 2	532 g	753 g	687 g
Behandeling 3	663 g	693 g	683 g

met gelten); er was geen fysiek contact tussen beren en zeugen mogelijk.

Behandeling 3 Beren volledig afgescheiden in een compartiment; 190 dieren verdeeld over 3 rondes; ronde 1: 12 hokken van 10 beren; ronde 2: 4 hokken van 10 beren; ronde 3: 3 hokken van 10 beren.

Groei van vleesvarkens

De dagelijkse groei van de beren varieert over de verschillende behandelingen (tabel 1). In de eerste behandeling zien we een snellere totale groei van de beren ten opzichte van de tweede en derde behandeling. In de tweede behandeling zien we een tragere begingroei die gecompenseerd wordt door een hogere groei in de laatste fase. Hiervoor is er geen directe aanleiding, maar het lijkt een voorbeeld van compensatoire groei van varkens. De meest opvallende vaststelling is de snellere groei van de beren wanneer ze gehuisvest worden in hokken samen met zeugen (behandeling 1). Dit lijkt echter niet direct een hormonaal effect te zijn maar eerder een gevolg van de verschillende groeisnelheden van beren tegenover zeugen. Uit de proef blijken de beren een snellere groei te hebben dan zeugen wanneer ze in het-

zelfde hok gehuisvest zijn. Dit groeiverschil bereikt zijn hoogtepunt in de laatste fase. Dit lijkt voornamelijk het gevolg van het verschil in grootte van de dieren waardoor de beren de zeugen kunnen wegdrummen in de laatste fase.

Wanneer de afmest van zeugen en beren gescheiden wordt in verschillende hokken in hetzelfde compartiment zien we vrijwel geen groeiverschil in de laatste fase. Die gescheiden afmest doet ook het verschil in groei over de gehele fase fors afnemen.

De baren groeien – zoals bekend – sneller dan de gelten. Wanneer de groeisnelheid van de baren wordt vergeleken met die van de beren zien we geen verschil over de gehele periode (figuur 1).

Voederopname en voederconversie van vleesvarkens

Wanneer de voederopname van beren vergeleken wordt met die van gelten in verschillende hokken (behandeling 2) blijkt dat de gelten vanaf 45 kg meer beginnen te eten dan de beren. Dit verschil neemt toe tot aan de slacht. Ten gevolge van de verschillen in groeisnelheid uit zich dat ook in de voederconversies. De voederconversie van beren bedroeg 2,40 in vergelijking met 2,61 voor gelten.

In behandeling 1 waren er hokken met beren en hokken met baren. Wanneer men de voederconversie van die hokken vergelijkt, blijkt dat deze ook hier vanaf 45 kg uiteen begint te lopen. Globaal bleek de voederconversie van de hokken met beren rond 2,40 te liggen, terwijl de hokken met baren 2,50 scoorden. De verwachting is dat het verschil dubbel zo groot wordt wanneer de hokken volledig uit beren/baren zouden bestaan. Wanneer de voederopname en voederconversie van beren in verschillende behandelingen wordt vergeleken, zien we geen verschillen. Hieruit kunnen we concluderen dat er geen verschillen zitten in de voederprestaties van beren in verschillende huisvestingsvormen en dat er geen invloed is van hormonale activiteit (tabel 2).

Slachthuisresultaten van vleesvarkens

Beren zijn gemiddeld magerder dan gelten en baren. Dit bleek ook duidelijk uit de slachthuisresultaten van dit project. Interessanter zijn echter de variaties in slachtkenmerken over de verschillende behandelingen (tabel 3). De dieren in behandeling 2 behaalden duidelijk de beste resultaten. De beren die samen met gelten waren gehuisvest bleken vetter. Dit is allicht een gevolg van de snellere groei van de beren in deze behandeling. Aangezien er buiten de spekdicke weinig verschillen zijn terug te vinden tussen behandeling 1 en 3 kunnen we aannemen dat de verschillen met behandeling 2 geen hormonale oorsprong hebben.

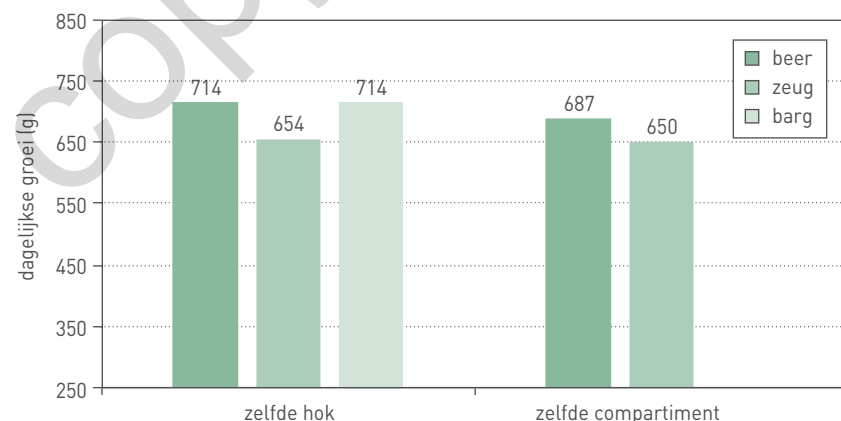
Tabel 2 Voederopname en voederconversie van beren in verschillende huisvestingsvormen - Bron: PVL & UGent

	Voederopname (g/dag)	Voederconversie (kg/kg)
Behandeling 1	1.686	2,48
Behandeling 2	1.671	2,51
Behandeling 3	1.681	2,47

Tabel 3 Slachthuisresultaten van de verschillende behandelingen - Bron: PVL & UGent

	Karkasgewicht (kg)	Rendement (%)	Spek	Type	MBIc	Prijsklasse
Behandeling 1	90,2	77,1	12,3	2,47	4,15	8,71
Behandeling 2	95,7	81,7	10,6	2,13	3,88	7,87
Behandeling 3	85,3	77,0	9,2	2,40	4,04	8,37

MBIc = Meat Building Index corrected

Figuur 1 Dagelijkse groei gedurende de gehele groeifase van behandeling 1 en 2 - Bron: PVL & UGent

Huisvestingsvorm heeft geen invloed

Algemeen kan worden gesteld dat verschillende huisvestingsvormen geen invloed hebben op de prestaties van beren. Gescheiden afmesten van beren zorgt niet noodzakelijk voor betere technische resultaten bij de beren. Zowel naar groei als voederconversie en slachtkwaliteit is er geen directe aanwijzing dat beren in een bepaalde huisvestingsvorm betere prestaties behalen. De beren lijken echter wel de zeugen te onderdrukken in hun groeiprestaties aan het einde van het groeiseizoen. Hierdoor kan gescheiden afmest toch een algemene verbetering zijn voor de technische prestaties van de vleesvarkens. Daarnaast kan in gescheiden afmest het voeder gestuurd worden op basis van het geslacht om op die manier het rendement van de afmest nog verder te verhogen. ■